

EG ELSKI MENNISKJU

OKKARA SAMFELAG ER ALT OV HART
VIÐ SÍNI MENNISKJU. TAÐ HELDUR NÝGGI
HÁSKÚLASTJÓRIN, SUM GLEÐIR SEG TIL
AT GEVA NÆMINGUNUM EITT FRÍRÚM,
HAR TEY FRÍTT KUNNU VEKSA SUM HEIL
MENNISKJU OG IKKI BARA SUM EFFEKTIV,
KAPPINGARFØR ARBEIÐSMEGI

Anna Ellingsgaard

Hann letur hvítu málingina dryppa spakuliga frá penslinum niður í byttuna, rættir seg upp og heldur fram at mála langa stovuveggin. Nýggi háskúlastjórin, 37 ára gamli Annfinnur Heinesen, er í ferð við at gera íbúðina, sum hoyrir til skúlan, í stand. Sum háskúlastjóri hevur hann bústaðarskyldu, og tað merkir, at framyvir skulu hann, konan og børnini búa á hansara arbeiðsplássi. Men tað órógvast er ikki nýggja skúlastjóran. – Eg elski menniskju og havi tað fínt við, at mín privata hurð skal verða opin fyri næmingunum alt døgnið. Eg havi gjørt mær púra greitt, at frá nú av verður mitt arbeiði eisini ein stórir partur av mínum lívi – okkara børn fara at renna her á grasplenuni millum næmingar og lærarar, vit fara at eta saman við næmingunum, út at ferðast saman við teimum og onkra náttina má eg nokk upp, tí onkur firtin granni ringir og klagar um ov nógván larm.

Í FRAMHALDI AV HÁSKÚLARØRSLUNI

Ungi háskúlastjórin smílist. Tað er týðiligt, at hann gleðir seg til at koma í gongd í nýggja starvinum. Og tað er á ongan hátt av tilvild, at hann søkti júst starvið sum stjóri á Føroya Fólkaháskúla.

Uppá fleiri mátar kennir hann tað, sum at hann gongur í beinleiðis framhaldi av gomlu háskúlarørsluni, sum Símun av Skarði og Rasmus Rasmussen gingu á odda fyri. Serliga eru tað tankarnir um fólkaupplýsing, fólkaræði, tjóðarbygging og persónliga menning, sum dámar honum. Hann vísir inn í upprunaligu skúlastovuna á Háskúlanum, sum er varðveitt í heilum líki, og sær eitt sindur hugsunar-samur út.

– Fyri meg er tað púra eyðsæð, at tú mást vita, hvar og hvørjum tú kemur frá, fyri at vita hvør tú ert og hvagar tú ert á veg. Tað hevur onki við heimfødilshheit og avmarkandi tjóðskaparhugsan at gera.

Tvørturímóti, so má fyrsta treytin fyri at tú verður eitt modernað, mentað menniskja verða, at tú hevur fast undir fótum. Annars koppar tú. Og serliga ung menniskju nú á døgum kunnu lætt koppa av øllum, sum floymir inn yvir tey, sigur Annfinnur og tekur aktuella grindastriðið sum dømi.

– Hvørji eru vit? Skulu vit definera tað av nýggjum, bara tí onkur annar kemur og sigur, at vit ikki skulu drepa grind? Tað kann væl verða, men so skal tað vera, tí vit sjálvi hava tikið tann definítionskampin upp heima hjá okkum sjálvum, sigur Annfinnur avgjórður.

Hann er skjótur at leggja afturat, at hetta skal ikki skiljast sum at alt, sum kemur uttanífrá, er av tí ónda. Spurningurin er bara, hvussu man kann læra tey ungu sjálvi at velja, hvat er gott og hvat er minni gott, hvat vit skulu taka til okkum, hvat vit skulu tulka av nýggjum, so tað hóskar til ein føroyskan samanhag og hvat vit skulu lata fara framvið, tí tað hvørki er gott ella gagnligt.

– Tað er eisini uppá tann mátan, eg meini, at mentan og tað tjóðskaparliga hevur ein týðningarmiklan leiklut at spæla, bæði persónliga og samfelagsliga.

PLÁSS FYRI ØLLUM

Fyrsta uppgávan hjá nýggja háskúlastjóranum var at taka ímóti næmingunum, sum skulu ganga á so-nevnda langa heystskeiðnum, sum varir frá sept-

ember til desember og er bulurin í virkseminum á Háskúlanum. Ongar upptøktreytir eru, øll eru væl-komin og úrslitið er tí oftast ein væl blandaður flokkur av næmingum við sera ymiskari bakgrund.

– Ymiskleikin hevur so ómetaliga stóran týðning, tí hann er fortreytin fyri fólkaræðinum. Bestu kjakini fært tú, tá fólk við ymsum meiningum og førningi mótast og geva sítt íkast. Her koma næmingarnir at læra at taka lut í einum orðaskifti, at taka nakað nýtt til sín og samstundis brúka sín kritiska sans at fáa innlit í samfelagið, soleiðis at tey eisini kunnu brúka sína atkvøðu og sítt vald sum upplýstir borgarar, sigur Annfinnur.

Hesa seinastu tíðina hevur hann eisini havt stundir til at hugsa um, hvat slag av skúlastjóra hann fegin vil verða.

– Eg vóni, at eg havi dirvi og hjartarúm til at taka stóði í næmingunum sjálvum, at møta teimum júst har, sum tey eru í sínum lívi og á tann hátt verða við til at menna tey sum heil menniskju. Hatta ljóðar sum ein klisjé, eg veit, men okkara samfelag er alt ov hart við síni menniskju og setur alt ov hørd, einstáttað krøv til karakterir og ECTS stig og hvat veit eg. Tað er eitt øgiligt trýst, sum verður lagt á tey ungu um at vita frá byrjan, hvat tey vilja og støðugt at skula prógva sítt virði fyri at sleppa víðari. Í so máta er Føroya Fólkaháskúli nakað heilt serligt í mun til allar aðrar skúlar, sigur Annfinnur avgjórður.

Hann leggur afturat, at á háskúlanum skulu næm-

OKKARA SAMFELAGSKJAK ER
ALT OV NÓGV MERKT AV, AT
TAÐ ER EIN LÍTL ELITA AV
POLITIKARUM, VINNULÍVSFÓLKI
OG FJØLMÍÐLUM, SUM SETA
DAGSSKRÁNN. VIT HAVA BRÚK
FYRI AT HOYRA MEININGARNAR
HJÁ OKKUM ØLLUM, SIGUR NÝGGI
HÁSKÚLASTJÓRIN